

Maakuntahallitus

27.02.2017

AIKA 27.02.2017 Klo 09:00 - 12:13

PAIKKA Kainuun liitto, 2. krs. neuvotteluhuone Kanerva, Kauppakatu 1, Kajaani

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
12	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
13	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
14	KaiCell Fibers Oy, raportointi	6
15	Kainuun liiton edustus KaiCell Fibers Oy:n hallituksessa	7
16	KAINUA -hankintaverkosto	8
17	Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän hankevalmistelu	12
18	Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun tilannekatsaus	14
19	Maakuntauudistuksen valmistelu, väliaikainen valmistelutoimielin	15
20	Kainuun maakuntastrategiatyön 2017 työohjelma	18
21	Maakuntaohjelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma	20
22	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2017	22
23	Valtuustoaloitteet	24
24	Ilmoitusasiat	25
25	Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot	27
26	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	40

KOKOUSAIKA 27.02.2017 klo 09:00 - 12:13**OSALLISTUJAT**

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9:00 - 12:13	puheenjohtaja	
	Hakkarainen Eija	9:00 - 12:13	jäsen I vpj.	
	Jarva Marisanna	9:00 - 12:13	jäsen II vpj.	
	Hatva Teuvo	9:00 - 12:13	jäsen	
	Hekkala Raija	9:00 - 12:13	jäsen	
	Kinnunen Anneli	9:00 - 12:13	jäsen	
	Kyllönen Esko	9:00 - 12:13	jäsen	
	Kyllönen Sari	9:00 - 12:13	jäsen	
	Peltola Harri	9:00 - 12:13	jäsen	
	Piirainen Raimo	9:00 - 12:13	jäsen	
	Sarparanta Tiina	9:00 - 12:13	jäsen	
	Toivanen Osmo	9:00 - 12:13	jäsen	
Poissa	Kettunen Pentti Suutari Eero	maakuntavaltuuston pj maakuntavaltuuston I vpj		
Muut osallistujat	Nykänen Kati	9:00 - 12:13	maakuntavaltuust on II vpj	
	Turkulainen Harri	9:00 - 12:13	sihteeri	
	Malinen Pentti	9:00 - 12:13	maakuntajohtaja	
	Heikkinen Hannu	9:00 - 12:13	suunnittelujohtaja	
	Keränen Heimo	9:00 - 12:13	aluekehitysjohtaja	
	Kantola Jukka	9:00 - 10:05	asiantuntija	Läsnä § 14 esittelyn ajan
	Tahvanainen Tuomo	10:08 - 10:30	asiantuntija	Läsnä § 16 esittelyn ajan
	Mattila Harri	10:43 - 11:17	asiantuntija	Läsnä § 18 esittelyn ajan
	Immonen Heikki	10:08 - 10:30	asiantuntija	Läsnä § 16 esittelyn ajan

ALLEKIRJOITUKSETTimo Korhonen
PuheenjohtajaHarri Turkulainen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

12 - 26

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____/____ 2017

____/____ 2017

Teuvo Hatva

Raija Hekkala

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liitto, Kauppakatu 1, Kajaani pe 10.3.2017 klo 8:00 - 15:00

____/____ 2017 Aila Kokkonen, asianhallintasihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 12

Kainuun liiton hallintosäännön 6 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään sähköisesti tai kirjallisesti jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus kokouksessa, vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Esityslista, johon sisältyy selostus käsiteltävistä asioista sekä päätösehdotus, lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Tämä esityslista on postitettu 22.2.2017.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus totesi kokouksen sääntöjen mukaan koole kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myönsi läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakuntahallitus hyväksyi otettavaksi käsittelyyn lisäasian "Kainuun liiton edustus KaiCell Fibers Oy:n hallituksessa" ja päätti ottaa sen käsiteltäväksi heti esityslistan asian nro 3 jälkeen.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 13

Kainuun liiton hallintosäännön 18 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.2.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Teuvo Hatva ja Raija Hekkala.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

KaiCell Fibers Oy, raportointi

46/00.04.02/2017

MH § 14

KaiCell Fibers Oy on Kainuun liiton, NC Capital Partners Oy:n ja Kainuun Maa- ja Metsäsäätiön omistama yhtiö, joka on perustettu 4.1.2016 biotuotetehdasinvestoinnin aikaansaamiseksi Kainuuseen. KaiCell Fibers Oy on lisätty Kaupparekisteriin 8.2.2016.

Vuonna 2016 Kainuun liitto rahoitti yhtiötä 400 000 euron vaihtovelkakirjalainalla ja 60 000 euron tuella. Yhtiö on raportoinut säännöllisesti maakuntahallitukselle toiminnastaan vuoden 2016 aikana. Yhtiö piti tilannekatsauksen maakuntavaltuustolle 28.11.2016. Yhtiön osakejärjestelyihin ja vaihtovelkakirjalainaan liittyvät toimenpiteet käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 23.1.2017.

Vuosiraportointi

KaiCell Fibers Oy:n Jukka Kantola esittelee yhtiön vuosiraportin, joka jaetaan kokoukselle.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan esitys:

Maakuntahallitus merkitsee yhtiön vuosiraportin tiedoksi ja vie edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Maakuntahallitus:

Jukka Kantola esitteli vuosiraportin.

Maakuntahallitus merkitsi raportin tiedoksi ja vie sen edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Kainuun liiton edustus KaiCell Fibers Oy:n hallituksessa

MH § 15

Kainuun maakuntahallitus on tehnyt 4.1.2016 biotuotetehdasta koskevan teollisuusyhtiön perustamispäätöksen ja nimennyt samassa yhteydessä Kainuun liiton edustajat yhtiön hallitukseen. Kainuun maakuntahallituksen päätöksellä aiemmin nimetyt teollisuusyhtiön hallituksen jäsenet ovat yhtiön hallituksen puheenjohtaja Eero Suutari, varapuheenjohtaja Hannu Heikkinen ja heidän yhteinen varahenkilö Harri Peltola.

Yhtiön omistuksessa tehtävät rakennejärjestelyt edellyttävät hallituspaikan varaamista mahdollisille uusille osakkaille. Yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärän muuttaminen edellyttää osapuolten yksimielistä päätöstä. Yhtiön pk-statuksen turvaamiseksi ei ole tarkoituksenmukaista tässä vaiheessa muuttaa yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärää. Omistuspohjan edelleen laajentuessa yhtiön hallituspaikkojen lisäämiselle on mahdollisesti myöhemmin tarvetta.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus nimeää KaiCell Fibers Oy:n hallituksen jäseneksi ja puheenjohtajaksi Eero Suutarin sekä hänen varahenkilöksi ja hallituksen varajäseneksi Harri Peltolan. Maakuntahallitus esittää, että yhtiön hallituksen kokouksiin kutsutaan asiantuntijaedustajana suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

KAINUA -hankintaverkosto

35/00.01.05.07/2017

MH § 16

Hakijan edustaja Tuomo Tahvanainen tulee kokouksen alkuun esittelemään hanketta.

Hakijana on Kainuun Etu Oy yhteyshenkilönään Tuomo Tahvanainen.

Kainuun uuden sairaalan, KAINUAN, rakentamisesta on tehty lopullinen rakentamispäätös Kainuun SOTE -kuntayhtymän valtuuston toimesta joulukuussa 2016 ja rakentamissopimus on allekirjoitettu 30.1.2017.

Rakentamisvaihe on osa yhteisvastuullista allianssiurakkaa, jonka osapuolina ovat Kainuun soten lisäksi Skanska Talonrakennus, Caverion ja Sweco. Sairaalahankkeen laajuus on 46 282 bruttoneliometriä ja urakan kokonaiskustannukset ovat 153 M€. Kainua-allianssin pääurakoitsija Skanskan osuus on 69 M€, talotekniikkaurakoitsija Caverionin 45 M€ sekä suunnittelusta vastaavan Swecon osuus yhteensä 11,5 M€. Rakentaminen käynnistyy helmikuussa 2017, ja työt saadaan päätökseen vuoden 2021 syksyllä.

Hankkeesta on lisätietoa verkko-osoitteessa:
<http://www.kainua-allianssi.fi/>

Rakennushankkeen toteutus perustuu nk. allianssi -yhteistoimintamalliin, joka toteutuskonseptina antaa käytännössä kilpailuetua kainuulaisille yrityksille päästä tarjoamaan hankintapaketeissa avautuvien tarjouspyyntöjen sisältöjä. KAINUA -rakennushankkeen kokoluokka on kuitenkin suuri ja avautuvien hankintapakettien kokoluokan arvioidaan olevan niin vaativia, että yksittäiselle, vaikkakin ammattitaitoiselle, kainuulaiselle Pk-yrityksille mahdollisuudet tarjota vaadittuja sisältöjä kilpailukykyiseen hintaan ja vaadittuja toimitusajkoja noudattaen, on erittäin haasteellista.

KAINUA -hankintaverkostohankkeen tavoitteena on suunnitelluin toimenpitein varmistaa ja luoda edellytyksiä kainuulaisille Pk-yrityksille päästä mukaan tarjoamaan palvelujaan avautuviin KAINUA -sairaalan rakennushankkeen hankintoihin joko yksittäisinä yrityksinä tai yrityskonsortioina, joissa useammalla saman toimialan yrityksellä on oma roolinsa tarjouspyyntöjen sisältöihin liittyen. Yrityskonsortioiden kokoamisella varmistettaisiin mm. kokonaistaloudellisuutta edistäviä sekä toimitusvarmuutta varmistavia tekijöitä.

Hankkeen myötä tavoitteena on, että yritykset oppivat muodostamaan työyhteisliittymiä suurempien urakoiden tarjoamisen mahdol-

listamiseksi. Tämä valmius mahdollistaa palvelujen tarjoamisen jatkossa myös muihin tulossa oleviin isoihin työkokonaisuuksiin esim. Pyhäjoelle rakennettava ydinvoimala, Pohjois-Ruotsin suurhankkeet, Vuokatin Itärinteet, Kemin bioenergiahanke, Kainuun biotuotetehdas jne. Näin toimien hankkeen tulokset ja vaikutukset jäävät pitkäaikaisiksi.

Hankkeen tavoitteet lyhyesti:

- 1) liikevaihdon lisäys 10 - 20 meur,
- 2) 100 rakennusaikaista työpaikkaa,
- 3) lisääntynyt osaaminen tarjota yhteenliittymänä isojen tilaajien suuria urakoita.

Hankkeen tavoitteena on siis kehittää ja ottaa käyttöön palvelumuo- to ja tarvittavat työkalut (palvelualusta, CRM), joiden avulla päästään oikea-aikaisesti kiinni avautuviin, kokoluokaltaan suuriin tarjouspyyntöihin ja pystytään ohjaamaan tarjousten toteutusta KAINUA -allianssin tai vastaavan suuren rakennushankkeen edellyttämällä, "standardoidulla" toteutusmallilla.

Mainitut rakennusaikaiset työpaikkojen lisäykset edellyttävät 10 meur lisätöiden saamista eli n. 10 % lisätöitä kainuulaisiin yrityksiin, jotka ilman hankkeen edesauttamia yhteenliittymiä jäisivät saamatta.

Hankkeen keskeiset toimenpiteet:

1. Kokeneen substanssiosaajan rekrytointi hankkeen vetovastuuseen.
2. KAINUA -rakennushankkeesta tiedottaminen kainuulaisille Pk-yrityksille; suurhankeinfot
3. Kainuulaisten yritysten kokoaminen hankintapakettien mukaisiin konsortioihin; hankkeelle rakennettavan portaalin (tai olemassa olevien) hyödyntäminen
4. Kainuulaisten Pk-yritysten liittäminen vaatimusten mukaiseen tilaajavastuuportaaliin
5. Yhteisen hankintaohjeistuksen luominen ja tietojen linkitys KAINUA -hankintaportaaliin yhteistyössä Allianssin toimijoiden kanssa

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.3.2017-31.10.2018 ja kokonaiskustannusarvio on 170 000 €, johon haetaan maakunnan kehittämisrahaa 127 500 €.

Hanketiimi käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 15.2.2017 ja puolsi hankkeen rahoittamista. Lisäksi hanketiimi esittää hankkeeseen rahoittajan edustajaksi EU-hankekoordinaattori Heikki Immosta ja Kainuun liiton edustajaksi ohjausryhmään aluekehitysasiantuntija Paula Karppista.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman kohtaa Elinvoimainen ja uudistuva elinkeinoelämä ja siellä kohtaa 1.1.1 Yritysten kasvun tukeminen.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 17.2.2017 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044 4100 741.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään rahoituspäätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää hankkeelle maakunnan kehittämisrahoitusta 75 % kuitenkin enintään 127 500 € jäljempänä olevan rahoitussuunnitelman osana.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

	2017	2018	Yhteensä	Enintään
	€	€	€	%
Maakunnan kehittämisrahaa	64 200	63 300	127 500	75
Hakijan rahoitus	21 400	21 100	42 500	25
Yhteensä	85 600	84 400	170 000	100

Hankkeen kustannusarvio:

	2017	2018	Yhteensä
	€	€	€
Henkilöstömenot	65 100	65 520	130 620
Ostopalvelut	10 000	11 880	21 880
Matkakulut	4 000	4 000	8 000
Kone- ja laitehankinnat	3 500	0	3 500
Toimisto- ja vuokrakustannukset	3 000	3 000	6 000
Yhteensä	85 600	84 400	170 000

Maakunnan kehittämisrahaa voidaan käyttää aikavälillä 1.3.2017 - 31.10.2018 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Hankkeelle tulee nimetä ohjausryhmä ja ohjausryhmän kokouksiin tulee kutsua rahoittajan edustaja sekä ohjausryhmän jäseneksi rahoituspäätöksessä nimetyt henkilöt.

Maakuntahallitus:

Tuomo Tahvanainen esitteli asiaa.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän hankevalmistelu

MH § 17

Kainuun liitto on koordinoanut Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän toimintaa työryhmän puheenjohtajatahona sen perustamisesta v. 2010 alkaen. Työryhmän toimintaa varten ja Barentsin liikennejärjestelmän kehittämiseksi on pyritty hankkimaan rahoitusta EU:n ja Venäjän välisistä raja-alueohjelmista. Kainuun liiton koordinoimana valmisteltiin v. 2011 Barents Freeway - hankkeen rahoitushakemus Kolarctic ENPI ohjelmaan. Hanke toteutettiin vuosina 2012 - 2014 Lapin ELY-keskuksen hallinnoimana laajassa yhteistyössä alueiden ja liikennehallintojen kesken.

Barentsin alueellinen liikennetyöryhmä on vuoden 2015 aikana pitämässään kokouksissa ja työpajoissa valmistellut sisältöä työnimeltä "Barents Region Transport and Logistics" -hankkeelle, jota koskeva rahoitushakemus on tarkoitus jättää meneillään olevaan Kolarctic ENI ohjelmahakuun viimeistään 15.3.2017. Hankkeen nimi saattaa täsmentyä valmistelun edetessä. Muut liikennetyöryhmän jäsenet ovat esittäneet Kainuun liittoa hankehakemuksen valmistelun koordinoijaksi, rahoituksen hakijaksi ja hankkeen hallinnoijaksi (Lead partner). Kainuun liitto on saanut sitoumukset kaikilta Barents yhteistyöhön osallistuvilta Suomen, Ruotsin ja Norjan alueilta osallistua hankehakemuksen valmistelukustannuksiin ja hankkeeseen sen käynnistyttyä. Kainuun liitto on tehnyt sopimuksen "Barents Region Transport and Logistics" -hankkeen rahoitushakemuksen valmistelusta konsulttiyritys Traficon Oy:n kanssa.

Hankkeen sisältö, kokonaisbudjetti ja omarahoituksen tarve täsmentyvät valmistelun edetessä. Alustava arvio hankkeen kokonaisbudjetista on ollut 1,5 M€ – 2 M€, jolloin osallistujien yhteenlaskettu omarahoitusosuus olisi vastaavasti 150 000 – 200 000 €. Barentsin liikenne- ja logistiikkatyöryhmän jäsenet edustavat kolmeatoista Barentsin aluehallintoa. Lisäksi Suomen ja Norjan liikennehallinnot ovat ilmoittaneet kiinnostuksensa osallistua hankkeeseen. Hankevalmisteluun jo sitoutuneiden kumppaneiden lukumäärän perusteella Kainuun liiton omarahoitusosuus hankkeesta on edellä mainituilla kokonaisbudjeteilla enintään noin 17 000 - 22 000€. Hankkeeseen osallistuvien kumppaneiden määrän lisääntyessä Kainuun liiton omarahoitusosuus pienenee edellä mainituista. Hankkeen budjettivalmistelun lähtökohtana on, että hankkeen talousarviossa varataan riittävä määräraha hankkeen hallinnointiin ja tarvittavat omarahoitusosuudet katetaan työpanoksena hankeyhteistyöhön osallistumisella.

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Maakuntahallitus valtuuttaa Kainuun liiton toimimaan Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän valmisteleman hankkeen, työnimeltä "Barents Region Transport and Logistics" rahoituksen hakijana ja sitoutumaan hakemuksessa hankkeen hallinnointiin (Lead partner), mikäli hanke hyväksytään Kolarctic ENI ohjelmasta rahoitettavaksi hankkeeksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun tilannekatsaus

MH § 18

Kainuun maakuntauudistuksen esivalmistelu on jatkunut projektisuunnitelman mukaisesti. Työryhmien työskentelyn käynnistymisen jälkeen valmisteluorganisaatio on täydentynyt muutamilla alatyöryhmillä sekä muutosfoorumilla, johon kuuluu kunnittaiset tilaisuudet sekä kaikille avoimet verkkopalvelut, joissa on mahdollista keskustella ja vaikuttaa muutosprosessiin. Maakuntahallituksen kokouksen jälkeen samana päivänä kokoontuu myös maakuntauudistuksen ohjausryhmä.

Erillisliitteenä on muutosjohtajan päivitetty Kainuun tilannekatsaus. Muutosjohtaja Harri Mattila esittelee asiaa kokoukselle.

Erillisliite nro: 2

Maakuntahallituksen seuraavissa kokouksissa tullaan käsittelemään lausuntoja sote-palveluja koskevaan valinnanvapauslainsäädäntöesityksiin (maaliskuu) sekä aluekehitys- ja kasvupalveluja koskevaan lakiehdotukseen (huhtikuu).

Maakuntahallitus käynnistää tässä kokouksessa maakuntauudistuksen voimaantulon mukaiset neuvottelut väliaikaisen hallintoelman muodostamisesta. Tavoitteena on tehdä sen kokoonpanoa koskeva päätös (esitys valtioneuvostolle) kesäkuun kokouksessa.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun tilannekatsauksen.

Maakuntahallitus:

Muutosjohtaja Harri Mattila esitteli asiaa.

Maakuntahallitus merkitsi asian tiedoksi.

Maakuntauudistuksen valmistelu, väliaikainen valmistelutoimielin

MH § 19

Maakuntien perustamisesta säädetään laissa maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaannosta. Lakiluonnos on ollut lausuntokierroksella maakuntalain ensimmäisen vaiheen paketissa ja tulee eduskunnan käsittelyyn kevätistuntokaudella.

Suunnitellun aikataulun mukaan maakunnat perustetaan po. lain nojalla 1.7.2017. Ensimmäisiin maakuntavaaleihin ja uuden maakuntavaltuuston sekä -hallituksen järjestäytymiseen saakka maakunnan puolesta päätöksiä tekee väliaikainen valmistelutoimielin. Maakunnan alueen maakunnan liiton, kuntien, sairaanhoitopiirin, erityishuoltopiirin, pelastuslaitoksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston on sovittava välittömästi voimaannolain voimaantultua väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta.

Maakunnan liitto johtaa sopimusneuvotteluja.

Maakuntahallitus asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen neuvottelussa sovitun mukaisesti. Jos toimielintä ei ole asetettu kahden kuukauden kuluessa, valtioneuvosto asettaa valmistelutoimielimen valtiovarainministeriön esityksestä. Valmistelutoimielimen jäsenet on valittava edellä mainittujen organisaatioiden viranhaltijoista, joilla on hyvä asiantuntemus toimialansa hallinnosta ja toiminnasta. Valitut henkilöt pysyvät virkasuhteessa edellä mainittuihin organisaatioihin.

Toimielimen jäsenet käyttävät toimielimessä itsenäisesti toimivaltansa eivätkä he ole tässä tehtävässä työnantajansa edunvalvojia, vaan vastaavat maakunnan perustamisen täytäntöönpanon valmistelusta ja maakunnan yleisestä edusta.

Väliaikainen valmistelutoimielin voi palkata henkilöstöä avustamaan sen tehtävien hoitamisessa. Henkilöt palkataan maakuntaan virkat tai työsopimussuhteeseen ja heidän työnantajavelvoitteistaan vastaa valmistelutoimielin toimikautensa ajan. Väliaikainen valmistelutoimielin voi ottaa henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen siten, että määräaika päättyy viimeistään 31.12.2018 ja tehdä muita maakuntaa sitovia sopimuksia siten, että määräaika päättyy viimeistään 31.12.2019.

Voimaannanolain 7 §:n mukaan väliaikainen valmistelutoimielin johtaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa maakuntavaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle.

Valmistelutoimielimen tehtävänä on yhteistyössä niiden viranomais-
ten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy maa-
kunnalle:

- 1) selvittää maakunnille siirtyvä henkilöstö ja valmistella maakunta-
valtuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuk-
siksi;
- 2) osallistua maakunnille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden
selvittämiseen;
- 3) osallistua maakunnille siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oi-
keuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen;
- 4) osallistua maakunnille siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoita-
mista tukevien tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja ratkaisujen
selvittämiseen;
- 5) valmistella maakunnan toiminnan ja hallinnon järjestämistä;
- 6) päättää maakunnan vuoden 2018 talousarviosta;
- 7) osallistua ensimmäisten maakuntavaalien järjestämiseen;
- 8) valmistella muut maakuntien toiminnan ja hallinnon käynnistämi-
seen välittömästi liittyvät asiat.

Valmistelutoimielimen toimivalta on rajoitettu siten, että se voi:

- 1) nimittää henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuh-
teeseen siten, että määräaika päättyy viimeistään vuoden kuluttua
tämän lain voimaantulosta;
- 2) tehdä maakuntaa sitovia sopimuksia vain määräaikaaisesti voi-
massa oleviksi siten, että määräaika päättyy viimeistään vuoden ku-
luttua tämän lain voimaantulosta.

Valmistelutoimielimen menettelyyn ja muutoksenhakuun valmistelu-
toimielimen päätöksistä sovelletaan maakuntalain säännöksiä.

Uudistuksen täytäntöönpanoa varten on mahdollista perustaa maa-
kuntiin myös vapaaehtoisia poliittisia seurantaryhmiä. Kainuun maa-
kuntauudistuksen ohjausryhmässä päätetty jatkaa poliittista ohjausta
väliaikaishallinnon aikana esivalmistelussa vakiintuneella käytännöl-
lä.

Valtion talousarvioon on kuluvalle vuodelle varattu määräraha maa-
kunnille väliaikaishallinnon käyttöön. Kyseistä rahoitus ei ole vielä
jaettu maakunnittain. Vastaavasti vuodelle 2018 valtiolta tarvitaan
maakuntauudistuksen läpiviemiseen merkittävä lisärahoitus.

Lisätietoja uudistuksen valmistelusta, valtakunnallisesti:

www.alueuudistus.fi ja Kainuussa: www.kainuunliitto.fi/alueuudistus.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044
797 0197 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää käynnistää neuvottelut väliaikaisen valmis-

Maakuntahallitus

§ 19

27.02.2017

telutoimielimen asettamiseksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Kainuun maakuntastrategiatyön 2017 työohjelma

MH § 20

Kainuun maakuntahallitus käynnistää Kainuun maakuntastrategiatyön. Strategiatyö sisältää Kainuun maakuntasuunnitelman, maakuntakaavan kokonaistarkastelun sekä maakuntaohjelman laatimisen aikavälille 2018 - 2021. Prosessiin liittyy eri tiedonkeruuvaiheita ja nykyisen ohjelman toteutumisen arviointia. Maakuntaohjelma kytkeytyy EU:n v. 2014 - 2020 rakennerahastojen, maaseuturahaston sekä Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien toimeenpanoon ja tulevien ohjelmien valmisteluun.

Maakuntastrategiatyössä käynnistyy uusi vaihe osana maakuntauudistusta, kun valtuustokauden mittaisen maakuntaohjelman 2018 - 2021 valmistelu virallisesti alkaa. Työ- ja elinkeinoministeriö on kirjeellään 9.11.2016 ohjeistanut maakunnan liittoja maakuntaohjelmien 2018 - 2021 laadinnasta. Ohjeessa painotetaan erityisesti maakuntauudistuksen ja ennakoinnin merkitystä.

Maakuntaohjelman valmistelutyö tullaan tekemään vuorovaikutteisesti ja mahdollisimman laajasti alueen toimijoita osallistaen. Nykyisen maakuntaohjelman ulkoiset ja sisäiset arviointiraportit ovat keskeinen taustatieto valmistelussa. Loppukevällä toteutettava kuntakierros sekä tulevan kevään ja syksyn aikana järjestettävät seminaarit ja viralliset kokoukset ovat keskeinen osa päätöksentekoprosessia.

Maakuntaohjelma tulee maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2017 lopussa. Tavoitteena on laatia maakunnan kehittämistahtoa ja linjauksia vahvasti korostava maakunnallinen ohjelma, jonka tavoitteisiin maakunnan eri toimijat voivat sitoutua.

Erillisliitteenä on ehdotus Kainuun maakuntastrategiatyön 2017 työohjelmaksi.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja aluekehitysjohtaja Heimo Keränen puh. 044 410 0741 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää käynnistää maakuntaohjelman laatimisen Kainuun maakuntastrategiatyön 2017 työohjelman mukaisesti.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Maakuntaohjelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma

MH § 21

Laki suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arvioinnista (ns. SOVA-laki, 200/2005) ja sitä täydentävä valtioneuvoston asetus (347/2005) määrittävät tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien laadinnan yhteydessä tehtävästä vaikutusten arvioinnista. Kainuu-ohjelmaan sisältyvä maakuntaohjelma on yksi näistä ohjelmista.

Kainuun maakuntastrategiatyö 2016–2017 on edennyt Kainuu-ohjelman valmistelun aloittamiseen. Kainuu-ohjelman valmistelun yhteydessä on tarpeen tarkastella Kainuu-ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden vaikutuksia mm. ympäristöön, asukkaisiin ja talouteen. Tavoitteena on varmistaa, että ohjelma laaditaan kainuulaisten parhaaksi, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

SOVA-lain 8 §:n mukaan ohjelman valmistelu tulee järjestää siten, että yleisöllä on mahdollisuus saada tietoja ohjelman ja vaikutusten arviointiprosessin yhteydessä syntyvän ympäristöselostuksen lähtökohdista, tavoitteista ja valmistelusta sekä esittää asiasta mielipiteensä. Kainuun liitto on valmistellut Kainuu-ohjelman osallistumis- ja arviointisuunnitelman, jossa käsitellään suunnittelun lähtökohtia, ohjelman laatimiseen liittyvien osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelyiden sekä vaikutusten arvioinnin järjestämistä. Kainuu-ohjelman valmistelun alkamisesta tiedotetaan kuulutuksella ja valmisteluun liittyvät asiakirjat asetetaan nähtäville 8.3. - 10.4.2017 väliseksi ajaksi. Yleisöllä ja viranomaisilla on mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta koko valmisteluprosessin ajan.

Kainuu-ohjelman osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on mahdollista tarkistaa valmisteluprosessin edetessä.

Erillisliitteenä on Kainuu-ohjelma, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 27.2.2017.

Erillisliite nro: 4

Lisätietoa vaikutusten arvioinnista antaa aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus, 044 7100 873, s-posti: sanna.schroderus@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää tiedottaa julkisella kuulutuksella Kainuu-ohjelman valmistelun aloittamisesta ja päättää asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Maakuntahallitus antaa Kainuun liiton virastolle valtuudet tehdä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tarpeelliset tarkistukset ja täydennykset ennen nähtäville asettamista.

Maakuntahallitus

§ 21

27.02.2017

Maakuntahallitus:Hyväksyi.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2017

MH § 22

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa säättää, että kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Kainuun liitossa on valmisteltu liitteen mukainen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2017. Suunnitelma on käsitelty yt-menettelyn mukaisesti ja hyväksytty liiton henkilöstökokouksessa 14.2.2017.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta tulee käydä ilmi kunnan koko huomioon ottaen ainakin:

- 1) toteutuneiden määräaikaisten työ- ja virkasuhteiden määrä sekä arvio näiden kehittymisestä;
- 2) periaatteet erilaisten työsuhdemuotojen käytöstä;
- 3) yleiset periaatteet, joilla pyritään ylläpitämään työkyvyttömyysuhan alaisten ja ikääntyneiden työntekijöiden työkykyä sekä työttömyysuhan alaisten työntekijöiden työmarkkinakelpoisuutta;
- 4) arvio koko henkilöstön ammatillisesta osaamisesta sekä ammatillisen osaamisen vaatimuksissa tapahtuvista muutoksista ja näiden syistä sekä tähän arvioon perustuva vuosittainen suunnitelma henkilöstöryhmittäin tai muutoin tarkoituksenmukaisella tavalla ryhmiteltyinä; sekä
- 5) 1–4 kohdassa tarkoitettujen suunnitelmien toteuttaminen ja seurantamenettelyt.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota:

- 1) osatyökykyisten työllistämisen periaatteisiin; sekä
- 2) joustaviin työaikajärjestelyihin.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa käsiteltäessä työnantajan on pyydettäessä selvitettävä, miten jatkossa on tarkoitus ylläpitää pidempään osaamisen kehittämisestä vaille jääneiden työntekijöiden ammatillista osaamista.

Lakia koulutuskorvauksesta ja elinkeinoverolain muutoksesta sovelletaan myös kuntiin ja kuntayhtymiin sekä muihin yhteisöihin, jotka jäävät elinkeinoverolain soveltamisalan ulkopuolelle.

Koulutussuunnitelman mukaisesti toteutetun osaamisen kehittämisen perusteella kunta tai kuntayhtymä voi hakea koulutuskorvausta, joka olisi 10 % työnantajan koulutusajan palkkakustannuksista ja sitä maksettaisiin enintään kolmelta päivältä työntekijää kohti vuodessa.

Liite nro: 1 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2017

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100

Maakuntahallitus

§ 22

27.02.2017

866 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy Kainuun liiton vuoden 2017 henkilöstö- ja koulutussuunnitelman.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Valtuustoaloitteet

MH § 23

Kainuun maakuntavaltuuston työjärjestyksen 3. luvun 20 §:n mukaan maakuntahallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja maakuntahallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei ole edellisen vuoden loppuun mennessä lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Kainuun liiton maakuntavaltuustossa on jätetty yksi valtuustoaloite ("Nuoret mukaan muovaamaan Kainuu-kuvaa"/Miikka Kortelainen). Valtuustoaloite on käsitelty loppuun maakuntavaltuustossa 28.11.2016 § 23.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi ja saattaa sen edelleen tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

Ilmoitusasiat

MH § 24

1) Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategialuonnos 15.2.2017 on strategiaa valmisteleavan työryhmän alustava versio, joka on ollut kommentointikierroksella maakunnan liitoissa 20.2 saakka. Seuraava hankkeen ohjausryhmän kokous pidetään 2.3 klo 13–15. Seuraava työryhmän palaveri on 6.4 klo 13. Kevään aikana strategiaehdotus tulee viralliselle lausuntokierrokselle ja se tullaan käsittelemään Pohjois-Suomen neuvottelukunnassa ja maakuntahallituksissa.

Alustava luonnos on tuotu maakuntahallituksen tiedoksi asiaan perehtymistä ja mahdollisia evästyksiä varten.

Erillisliite nro: 5

2) Maakuntajohtajien ja maakuntauudistuksen muutosjohtajien kannanotto valtiovarainministeriölle 10.2.2017: Väliaikaishallinnon riittämätön rahoitus uhkaa pysäyttää sote- ja maakuntauudistuksen käynnistämisen.

Kannanotto 10.2.2017 on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 6

3) Suomen Yrittäjät, Finnvera sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät kaksi kertaa vuodessa Pk-yritysbarometrin, joka kuvaa pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä. Kevään 2017 Pk-yritysbarometri perustuu 4 800 pk-yrityksen vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia ja kehitystä, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä, työvoiman saatavuutta sekä investointeja ja rahoitustilannetta. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä. Erillisliitteenä pk-yritysbarometrin Kainuuta koskeva julkaisu. Tämä julkaisu kuuluu maakuntaohjelman tausta-aineistoon.

Erillisliite nro: 7

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntahallitus

§ 24

27.02.2017

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Maakuntahallitus:Hyväksyi.

Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot

5/00.04.01/2017, 15/10.02.00.00/2017, 41/01.01.02.03/2017

MH § 25

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa ja henkilöstökoulutuksia koskevat päätökset ajalla 17.1.2017 - 20.2.2017:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 1-7, 1
Aluekehitysjohdaja Heimo Keränen §:t 6-20
Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 3-7, 2, 1
Hallintopäällikkö Harri Turkulainen §:t 1, 2-6

Muut kuin em. päätökset:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

Muu päätös (§ 5): Itä-Suomen energiatilastot 2016

Päätös: Kajaanin yliopistokeskus on laatinut energiatilastoja Itä-Suomeen maakunnittain kahden vuoden välein vuodesta 2008 lähtien (2008, 2010, 2012, 2014). Energiatilasto/tasetarkastelu on laadittu Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Kainuun maakuntiin edellä mainittuina vuosina samalla tavalla. Itä-Suomen bioenergiaohjelman koordinaatioryhmän kokouksessa Kajaanissa (21.11.2016) pidetyssä kokouksessa pidettiin tärkeänä päivittää energiatilasto/tase vuoden 2016 tietojen pohjalta.

Energiatilastosta käy selville: primäärienergian kokonaiskäyttö maakunnittain vuonna 2016, uusiutuvan energian osuus, liikenteen polttoaineiden käyttö, puupolttoaineen käyttö, lämpöpumppujen tuottaman nettoenergia, öljyn (POK, POR) käyttö, turpeen käyttö sekä sähkön käyttö ja tuotanto.

Kajaanin yliopistokeskus tarjoaa edellä kuvatun energiatilaston/taseen päivitystä, jossa Kainuun osuus on 2000 euroa (+ alv). Työ valmistuu 15. joulukuuta 2017 mennessä.

Kainuun liitto on hyväksynyt yllä mainitun Kajaanin yliopistokeskuksen tarjouksen energiatilastojen päivittämisestä.

Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen:

Hankintapäätös (§ 1): Barents Region Transport and Logistics -hankkeen valmistelu

Päätös: Barentsin alueneuvosto on antanut Barentsin alueelliselle liikenne- ja logistiikka-asioita käsittelevälle työryhmälle (BRWGTL) tehtäväksi edistää Barentsin aluetta koskevaa liikenne- ja logistiikka-yhteistyötä sekä alueen saavutettavuutta. Työryhmä on kokouksessaan 28.09.2016 sopinut Barentsin liikenne- ja logistiikka-asioita koskevan kehittämishankkeen valmistelusta vuonna 2017 avautuvalle Kolarctic CBC rahoitusohjelman hakukierrokselle sekä hankehakemuksen valmisteluun tarvittavan asiantuntijatyön yhteisestä rahoittamisesta. Työryhmän pohjoismaiset jäsenalueet ovat toimittaneet kirjallisen sitoumuksen siitä, että työryhmän puheenjohtajataho Kainuun liitto tekee hankehakemuksen valmistelusta konsulttisopimuksen, jonka enimmäiskustannus on 12 000 euroa ja että työryhmän yhteistyötahot osallistuvat hankkeen valmistelun konsulttityön kustannuksiin enintään 2000 euroa/alue.

Kainuun liitto on saanut Barents Transport and Logistics -hankkeen rahoitushakemuksen valmistelua koskevan konsulttitarjouksen Traficon Oy:ltä. Tarjotun konsulttityön kustannus on 12000 € (+ alv). Työhön tarjotulla henkilöstöllä on laaja kokemus Barents -yhteistyöhön liittyvissä kansainvälisissä hanketehtävissä ja he ovat tehneet mm. Kainuun liiton toimeksiannosta vastaavaa hankevalmistelua. Kainuun liitto on saanut Barentsin liikenne- ja logistiikkatyöryhmään kuuluvilta alueilta kahdeksan sitoumusta konsulttityön kustannuksiin osallistumisesta tasajaon periaatteella, enintään 2000 €/sitoumus. Kun hankintakustannus jaetaan tasan alueiden kesken, Kainuun liiton lopullinen kustannus konsulttityöstä tulee olemaan n. 1330 € (+ alv).

Kainuun liitto hankkii Barents Region Transport and Logistics -hankkeen valmistelua koskevan konsulttityön Traficon Oy:ltä hintaan 12000 € (+ alv). Yhteistyöalueiden osuudet konsulttityön kustannuksista laskutetaan sen jälkeen, kun sopimuksen mukainen konsulttityö on päättynyt. Hankintaan varataan määräraha talousarvion kohdasta 3013110000/434002.

Hallintopäällikkö Harri Turkulainen:

Henkilöstöpäätös (§ 1): Työkokemuslisän myöntäminen/Sormunen Henna

Päätös: Henna Sormuselle on myönnetty työkokemuslisä 25.1.17 alkaen.

Henkilöstöpäätös (§ 2): Työkokemuslisän myöntäminen/Sukuvaara Katja

Päätös: Katja Sukuvaaralle on myönnetty työkokemuslisä 13.2.2017 alkaen.

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Lausunnot:

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 20.1.17 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO TERRAFAME OY:N KAIVOSTOIMINNAN JATKAMINEN
TAI SULKEMINEN -HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN AR-
VIOINTIOHJELMASTA

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkaminen ja kehittäminen tai vaihtoehtoinen sulkeminen -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Terrafamen kaivosalue sijaitsee Sotkamon Tuhkakylässä, noin 23 km Sotkamon keskustasta lounaaseen, Sotkamon ja Kajaanin kuntien alueella. Kaivosalue sijaitsee Oulujoen ja Vuoksen vedenjakajalla.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi 30.4.2014 päätöksen koskien Talvivaaran kaivokselle 29.3.2007 myönnetyn ympäristö- ja vesitalousluvan muuttamista. Aluehallintovirasto yhdisti kaivoksen uraanin talteenottolaitoksen ympäristölupaa koskevan hakemuksen kaivoksen lupamääräysten tarkistamista koskevaan hakemukseen. Vaasan hallinto-oikeus (VHO) antoi 28.4.2016 päätöksen valituksista koskien kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräysten tarkistamista ja uraanin talteenottolaitoksen ympäristölupaa koskevassa ympäristölupa-asiassa. VHO:n päätöksen mukaan 2014 lupapäätös on määräaikainen ja uutta lupaa on haettava 31.8.2017 mennessä. Tämän seurauksena Terrafame Oy on aloittanut koko toimintaa koskevan YVA-menettelyn. VHO:n päätöksestä on valitettu Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaivoksen koko toimintaa, vesipäästöjä lukuun ottamatta, säätelee siten tällä hetkellä ympäristö- ja vesitalouslupa vuodelta 2007.

YVA-menettelyn tarkoituksena on vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia, edistää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä tietoa päätöksenteon tueksi. YVA-menettelyyn sisältyy ohjelma- ja selostusvaihe. Arviointiohjelmassa määritellään muun muassa arvioitavat toteuttamisvaihtoehdot, tarvittavat selvitykset ja kuinka arviointi tullaan toteuttamaan.

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyn tarkastellaan ohjelmavaiheessa neljää eri vaihtoehtoa (VE0, VE1a, VE1b ja VE2)

Vaihtoehdossa 0 (VE0) kaivostoiminta jatkuu nykyisellään, malmin louhintaa nostetaan asteittain tasolle 1,5 Mt/kk (18 Mt/v) ja uraanin talteenotto käynnistetään vuonna 2019 aiemmin luvitetun kokonaisuuden mukaisesti.

Vaihtoehdossa 1a (VE1a) malmin louhintamäärä kasvatetaan 15 Mt/a ? 18 Mt/a, nikkelin tuotantomääriä kasvatetaan 30 000 t/a ? 37 000 t/a ja uraanin talteenotto käynnistetään vuonna 2019 aiemmin luvitetun kokonaisuuden mukaisesti. Vaihtoehdossa 1b (VE1b) tuotanto vastaa vaihto-

ehtoa 1a lukuun ottamatta pasuttoa ja rikkihappotehdasta.

Vaihtoehdossa 2 (VE2) kaivostoiminta päätetään lopettaa ja kaivos suljetaan hallitusti vaiheittain.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Kainuun liitto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on otettu huomioon pääosin vuonna 2014 hyväksytyn Kainuun-ohjelman kaivostoiminnan tavoitteet ja toimenpiteet sekä Kainuun voimassa oleva maakuntakaavoitus. Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan vahvistamisajan kohta pyydetään korjaamaan vuodeksi 2013. Ympäristöministeriö on vahvistanut Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan 19.7.2013. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon riittävällä tavalla hankealuetta koskeva maakuntakaavamääräys, jonka mukaan alueella on otettava huomioon ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä.

Kainuun liitto nostaa esille, että kaivostoiminnan jatkamisen tai vaihtoehtoisen sulkemisen tarkastelussa tulisi ottaa huomioon epävarmuustekijänä tulevaisuuden muuttuvat olosuhteet riittävällä tavalla, kuten sadan mahdollinen kasvu.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että meneillään olevaan YVA-menettelyyn liittyy sen rinnalla oleva Terrafame Oy:n vesienhallinnan YVA-menettely. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon alueen kaivostoiminta kokonaisuudessaan ja myös vesienhallintaa koskevat tiedot, vaikutukset ja suunnitelmat (Terrafame Oy:n vesienhallinnan YVA-menettely) huomioidaan riittävällä tavalla. Arvioitavat mm. tuotantomäärältään toisistaan eroavat vaihtoehdot ja kestävä vesienhallinta ovat keskeisesti sidoksissa toisiinsa. Arvioitavien vaihtoehtojen vaikutusten erot (mm. päästöjen määrä ja laatu, työllisyysvaikutukset) on hyvä esittää arviointiselostuksessa selkeästi siten, että kaikki osalliset voivat ottaa kantaa ja vaikuttaa YVA-prosessissa.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 20.1.2017 antaneet Hyrynsalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO HYRYNSALMEN SAUNAMAAN JA UKKOHALLAN ASEMAKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS JA LAAJENNUS EHDOTUKSESTA

Hyrynsalmen kunta on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa Saunamaan ja Ukkohallan asemakaavan osittainen muutos ja laajennus kaavaehdotuksesta.

Kaava-alue sijaitsee Ukkohallan matkailukeskuksen ydinalueella sekä Syväjärven lounaispuolella. Kaava-alueen laajuus on noin 23 hehtaaria. Saunamaan asemakaavan muutosalue käsittää keskeisiä osia Ukkohal-

lan matkailukeskuksesta. Muutoksella tehostetaan maankäyttöä, järjestellään pysäköintiä uudelleen jne. Kaavalaajennuksella osoitetaan uusi matkailuvaunualue sekä alueita matkailuun ja varastoille. Myös reitistöjä järjestellään uudelleen. Ukkohallan asemakaavan muutos koskee pääasiassa sen virkistysalueita.

Asemakaavan selostuksessa on todettu, että Hyrynsalmen kunnan valtuuston v. 1997 hyväksymä oikeusvaikutukseton Ukkohallan yleiskaava ei vastaa enää mm. hyväksyttyjä asemakaavoja ja niiden mukaan toteutunutta tilannetta.

Asemakaavaehdotus

Saunamaan ja Ukkohallan asemakaavan osittainen muutos ja laajennus on tarpeellinen ja ajankohtainen kaavoitushanke Ukkohallan matkailukeskuksen kehittämisen kannalta.

Kainuun liiton teettämässä Kainuun matkailun aluerakenne -tarkastelussa (Sweco Ympäristö 2015) esitetään johtopäätösinä ja kehittämisehdotuksina matkailupalvelujen parantamiseksi mm. että uuden loma-asumisen toivotaan keskittyvän erityisesti palveluiden eli matkailukeskusten ja taajamien läheisyyteen.

Asemakaavan muutos ja laajennus vastaa Kainuun maakuntakaavassa asetettuja tavoitteita. Asemakaavaehdotus muodostaa tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden ja sillä luodaan hyvät mahdollisuudet Ukkohallan kehittymiselle.

Täydennyksenä asemakaavan kaavaselostukseen maakuntakaavaa koskevaan kohtaan 3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset, sivu 10, esitetään lisättäväksi maakuntakaavassa Ukkohallan alueelle osoitettu Loma- ja matkailualue (R). Sivun 20 maakuntakaavaa koskevan tekstin osalta todetaan, että Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan yleismääräys koskee vain ko. vaihemaakuntakaavan kaava-alueita."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 31.1.2017 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PIISPAJÄRVEN RANTA-ASEMAKAAVAN LAAJENNUKSEN KAAVAEHDOTUKSESTA

Suomussalmen tekninen lautakunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Piispajärven ranta-asemakaavan laajennuksen kaavaehdotuksesta.

Ranta-asemakaavan tarkoituksena on laatia Piispajärven ranta-asemakaavan laajennuksena samankaltainen, omarantainen väljä ranta-asemakaava. Alue rajoittuu Piispajärveen, Vellijärveen, Kivijärveen ja Särkkälampeen. Laajennusalueeseen kuuluu Piispajärven itä-rantaa, Vellijärven pohjois-, länsi- ja itärantaa, Kivijärven pohjoispäätä, Särkkälammen etelärantaa ja Metsolampi kokonaan. Kaavaehdotuksen rantaviivan pituus on noin 6,1 km.

Kaava-alue sijaitsee noin 50 kilometrin etäisyydellä Suomussalmen kuntakeskuksesta pohjoiseen Piispajärven kyläkeskuksen läheisyydessä.

Ranta-asemakaavaehdotus

Kainuun liitto esittää tarkennuksena ja täydennyksenä asemakaavaselostuksen kohtaan 3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset seuraavaa: Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan yleismääräys koskee ko. vaihemaakuntakaavan kaava-alueita. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on parhaillaan vahvistettavana ympäristöministeriössä.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa ranta-asemakaavaehdotukseen."

4) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 31.1.2017 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PIETARIN RANTA-ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA

Suomussalmen tekninen lautakunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Pietarin ranta-asemakaavaehdotuksesta.

Ranta-asemakaavan tarkoituksena on osoittaa omarantaista loma-asumista Kiantajärven itärannalle. Kaava-alue sijaitsee Suomussalmen keskustaajamasta noin 10–15 kilometriä koilliseen. Kaava-alueeseen sisältyy alueet Isolahden pohjois- ja etelärannoilta ja alue Jauraniemessä. Kiantajärven rantaa kaava-alueeseen kuuluu yhteensä noin 6,4 km. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu Palkkalammen rantaa noin 1,2 km. Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 164 hehtaaria.

Ranta-asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa ranta-asemakaavaehdotukseen."

5) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 6.2.2017 antaneet Hyrynsalmen kunnalle seuraavan sisältöisen:

"LAUSUNTO HYRYNSALMEN ILLEVAARAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN KAAVAEHDOTUKSESTA

Hyrynsalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Illevaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta.

ABO Wind Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Hyrynsalmen Illevaaran, Saunavaaran, Paha Pölhövaaran ja Teerisuon alueelle. Osayleiskaavan mukainen tuulivoimapuisto käsittää enintään 8 tuulivoimalaa, joiden yhteenlaskettu enimmäisteho on alle 30 MW ja voimalan suurin sallittu kokonaiskorkeus on 240 metriä.

Sähköverkkoon liittymisen vaihtoehdot ovat tarkentuneet ja kaavaehdo-

tusvaiheessa tarkastellaan kahta vaihtoehtoa. Tuulivoimapuisto on suunniteltu ensisijaisesti liitettävän suoraan Fingrid Oyj:n 110 kV:n voimajohtoon omalla sähköasemalla hankealueen eteläosassa. Toisena vaihtoehtona on tarkasteltu mahdollisuutta liittyä Caruna Oy:n valmistuvaan 110 kV:n voimajohtoon omalla uudella sähköasemalla tuulivoimapuiston ulkopuolella.

Kainuun ELY-keskuksen päätöksen 11.6.2015 mukaan hankkeessa ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sitä on tarkoitus käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena. (Maankäyttö- ja rakennuslain muutos 1.4.2011, MRL 44 §, 77a § ja 77b §).

Tuulivoimaloiden rakentamisen on alustavasti arvioitu alkavan aikaisintaan vuonna 2017, jolloin tuulivoimapuisto voitaisiin ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2018.

Osayleiskaavaehdotus

Illevaaran osayleiskaavaehdotuksessa on otettu huomioon Kainuun liiton osayleiskaavaluonnoksesta 9.5.2016 antamassa lausunnossa esitetyt asiat.

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena ja kaava-asiakirjoissa huomioitavaksi, että ympäristöministeriö on vahvistanut 31.1.2017 antamallaan päätöksellä (YM7/5222/2015) Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan. Ympäristöministeriö on maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n 1. momentin nojalla määrännyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (MRA 93 §). Tuulivoimamaakuntakaavan koko maakuntakaava-alueen koskevan yleismääräyksen mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Seudullisesti merkittävällä tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään 10 teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaehdotuksesta."

6) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 7.2.2017 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON NIVUN TEOLLISUUSALUEEN ASEMAKAAVAN KAAVAEHDOTUKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Nivun teollisuusalueen asemakaavan kaavaehdotuksesta.

Kaavoitettava alue sijaitsee Sotkamon kunnan Tiilitörmän asemakaava-alueella. Asema-kaavoitus koskee Sotkamon kunnan omistamaa kiinteistöä Kuusisto 765–408–1–828. Suunnittelualue sijaitsee Ristijär-

ventien varrella Nivun asuntoalueen pohjoispuolella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 13 ha.

Asemakaavoituksen keskeisimpänä tarkoituksena on tutkia teollisuusalueen toteuttamisedellytykset suunnittelualueella.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavan kaavaehdotuksesta."

7) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 7.2.2017 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON URHEILUOPISTON ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Urheiluopiston asemakaavaehdotuksesta (osa-alue 2). Kaavoitettava alue sijaitsee Sotkamon kunnassa Vuokatinharjun asemakaava-alueella. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 415 ja 416, osaa korttelista 406 sekä näihin kortteleihin liittyviä katu- virkistys- paikoitus- ja venevalkama-alueita. Asemakaavan laajennus koskee kiinteistöä Juhla-Alue 765-401-94-96. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 8,5 hehtaaria.

Asemakaavoituksen tarkoituksena on mahdollistaa asemakaavoitettavan alueen kehittyminen osaksi Vuokatin toiminnallista ydinkeskustaa Sotkamo - Vuokatti Masterplan 2030 tavoitteiden mukaisesti. Pysyvän asumisen osalta alueelle tavoitellaan lisää sekä opiskelija-asuntolakapasiteettiä että myös loma- ja pysyvän asumisen välimaastoon sijoittuvaa puolivakinaista asumista, johon alueella on ollut kysyntää ja joka myös osaltaan auttaa palvelutarjonnan kehittymistä alueelle.

Aluetta koskeva Vuokatin osayleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 26.5.2003.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavan kaavaehdotuksesta."

8) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 15.2.2017 antaneet Pohjois-Savon liitolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040, MAAKUNTAKAAVAN TARKISTAMISEN 1. VAIHEEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Pohjois-Savon liitto on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Pohjois-Savon maakuntakaava on tarkoitus

laatia kahdessa osassa: 1. vaihe vuosina 2017–2018 ja 2. vaihe käynnistetään vuonna 2019.

Maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaiheessa on suunniteltu käsiteltäväksi seuraavia teemoja: vähittäiskaupan suuryksiköt, puutermiinaalit, soidensuojeluinventoinnin valtakunnallisesti arvokkaat valtion mailla olevat suot, maisema-alueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, tuulivoima, ampumaradat, moottoriurheilualueet ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet sekä geoenergia.

Maakuntakaavan kaava-alueena on koko Pohjois-Savon maakunta sekä vuonna 2019 Pohjois-Savoon liittyvä Joroisten kunta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Pohjois-Savon maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu hyvin esille Pohjois-Savon maakuntakaavoituksen ajankohtaiset uudistus- ja kehittämistarpeet sekä maakuntakaavoituksen strategisuuden lisääminen.

Pohjois-Savon maakuntakaavan tarkistamisen laatiminen kahdessa vaiheessa on perusteltua ja tarkoituksenmukaista."

9) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluekehitysasiantuntija Jouni Ponnikas ovat 31.1.2017 antaneet Arktiset Aromit ry:lle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"KAINUUN LIITON LAUSUNTO MARJAMASTERPLAN, KAINUUN LUONNONTUOTEALAN MASTERPLANISTA 2017–2027

Tausta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto, Kainuun luonnontuotealan masterplanista 2017–2027 (Marjamasterplan). Marjamasterplanin sisältö on keskeinen Kainuun biotalouden ja koko maakuntaohjelman toteutuksen kannalta. Kainuun liitto aluekehitysviranomaisena tarkastelee masterplanina osana maakunnan elinkeinojen kehittämisen kokonaisuutta ja siihen liittyviä linjauksia.

Luonnontuotteet liittyvät keskeisesti alkutuotanto-, elintarvike-, hyvinvointi -, kosmetiikka- ja matkailualaan. Erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen vaatii osapuolten vuorovaikutusta. Tavoitteita ja kehittämistoimia kokoamaan on tehty Kainuun Marjamasterplan 2017–2027, jonka valmistelu oli keskeinen osa Arktiset Aromit ry:n Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoittamaa Luonnon-tuotealan yhteistyöverkostot Kainuussa -esiselvityshanketta.

Ohjelman rakenne ja kytkennät

Kainuun liiton mielestä ohjelman rakenne ei ole toimiva. Masterplanin alussa on yhteenvedo suunnitelman keskeisestä sisällöstä, jossa on kuvattu alan visio sekä Masterplanin 4 pääteemaa. Yhteenvedon jälkeen masterplan siirtyy lukijaa aiheeseen kuljettavaan johdantoon, alan nykytilan kuvaukseen kuvauksiin masterplanin liittymisestä muihin kehittä-

misohjelmiin, alan kehittämisen lähtökohtiin, arvoihin, visioon, tavoitteisiin sekä näitä toteuttavaan kehityssuunnitelmaan ja sen toimeenpanon ja seurannan kuvaukseen. Strategisempaa olisi kuvata alussa tiivis masterplanin toteuttamisstrategia, joka sisältäisi vision, tavoitteet ja tiivistelmän tavoitteita toteuttavista kärkitoimenpiteistä. Toteuttamisstrategian jälkeen tulisi olla alan nykytilan ja masterplanin laatimisprosessin kuvaukset sekä masterplanin kytkeminen muihin alaan ja Kainuuseen liittyviin ohjelmiin. Näin lukija saisi jo toteutusstrategiasta selkeän käsityksen kehittämislinjauksista ja voisi halutessaan perehtyä masterplanin myöhemmissä luvuissa laajempiin taustoituksiin.

Erityisen heikko on lausunnolla olevassa Masterplan-versiossa sen kytkentä maakuntaohjelmaan. Sivulta 11 ilmenee, että ohjelman valmistelijat viittaavat vanhaan, ei voimassa olevaan maakuntaohjelmaan. Kainuun biotalousstrategia on niin ikään jäänyt kunnolla noteeraamatta. Nykyisen maakuntaohjelman painotuksia on viime syksynä hyväksytyssä toimeenpanosuunnitelmassa terävöitetty. Erityisesti kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyvät tavoitteet ja linjaukset ovat hyvin relevantteja Kainuun luonnontuotealan kehittämiselle. Tähän liittyen myös luonnontuotteiden ja (kansainvälisen) matkailun kehittämisen yhteys on masterplanissa liian vähäisellä huomiolla.

Edelleen yhteenvetoluvussa olevassa alan keskeisten toimijoiden listasta puuttuvat alueelliset rahoittajat (kuten Kainuun liitto ja Kainuun ELY) ja elinkeinoyhtiöt (kuten Kainuun Etu Oy). Vaikka kyseessä on tiivistys ja näitä toimijoita on mainittu myöhemmissä linjauksissa, ne ansaitsevat paikkansa jo yhteenvedossa.

Ohjelman sisällölliset painotukset

Masterplanin pääteemat ovat hyvin muotoiltuja ja relevantteja eli osuvat hyvin alan kehittämisoongelmiin. Kilpailukykyiset kainuulaiset yritykset teemassa kannattaa puhua liiketoimintaekosysteemien kehittämisestä, jolloin vahvistetaan yritysten sekä tutkimus- ja kehittäislaitosten välistä yhteistyötä uusien tuotteiden kehittämisessä sekä erilaisten tuotannon sivuvirtojen hyödyntämisessä. Tämä vastaa myös Kainuun biotalousstrategian tavoitteita. Luonnontuotealan kehittämisskeskuksen perustaminen Kainuuseen on kannatettava, toteutuessaan alan kehittämiselle jatkuvuutta ja pysyvyyttä luova tavoite.

Liiketoimintaekosysteemien kehittämisessä kannattaa edetä vaiheittain. Olennaista on tunnistaa ekosysteemin keskeiset toimijat, yhteistyökumppanit sekä Kainuussa että sen ulkopuolella. Liiketoimintaekosysteemien kehittämisen kautta voidaan vahvistaa Kainuun luonnontuotealaa klusterimaisesti toimivana toimialana. Tunnistettavalle klusterille voidaan myös saada rahoitusta EU:n rahoituslähteistä ja sen toimijoille kohdentaa koulutusta ja yhteistä kehittämistoimintaa. Olennaista on saada käyntiin kehittämishankkeita, joissa tutkimuslaitokset ja yritykset tekevät yhteistyötä ja joissa kehitetään uusia innovatiivisia tuotteita.

Kainuun elintarvikealan kehitystyöryhmä todennäköisemmin parantaa alan kehittämistoimien koordinaatiota. Yhteistyön konkretisointi ja vahvistaminen on erittäin kannatettavaa. Olennaista on myös nivoa kehitystyöryhmä ja muut alan järjestäytymisen toimenpiteet käynnissä olevaan maakuntaudistukseen ja asettaa masterplanissa tavoite ja toimenpi-

de-esitys, että toimialan organisoitumiskysymyksiä viedään mukaan uuden maakunnan valmistelutyöhön.

Masterplanin kytkeytymistä muihin ohjelmiin kuvattaessa muiden ohjelmien listauksesta on jätetty pois Kainuun biotalouden kehittämistavoitteet tiivistävä biotalousstrategia 2015 – 2020. Myös hallituksen biotalouslinjaukset (kansallinen biotalousstrategia) on jätetty mainitsematta. Nämä ohjelmat tulee masterplaniin lisätä.

Biotalous esiintyy masterplanissa ainoastaan SWOTssa tehdyssä ulkoisten mahdollisuuksien listauksessa, kun siellä mainitaan mahdollisuutena ”Luonnontuotteet osana biotalouden kasvua”. Biotalous on Sipi-län hallituksen kärkihanke. Hallituksen linjauksissa ja Kainuun biotalousstrategiassa biotalouden osa-alueita ovat ruoka sekä biotalouden tuotteet sekä luontomatkailu ja luontoperustaiset hyvinvointipalvelut. Luonnontuoteala liittyy näihin kaikkiin. Kainuun biotalousstrategiassa myös mainitaan toimenpiteenä marjamasterplanin laatiminen Kainuuseen. Näin marjamasterplan toteuttaa hyvin Kainuun biotalouden kehittämistavoitteita. Yhtymäkohdat biotalouden isoihin alueellisiin, kansallisiin, kansainvälisiin ja globaaleihin kehittämisaloituihin pitää masterplanissa selkeästi esittää, koska näin parannetaan ohjelman iskuvoimaa.

Marjamasterplanin linjaama Kainuun luonnontuotealan kolmas kehittämisteema, ”muutos raaka-aineitasta innovatiiviseksi jatkojalostajaksi” on erittäin olennainen ja toteuttaa hyvin Kainuun biotalousstrategian tavoitteita tuotteiden jalostusasteen nostosta.

Marjamasterplanin neljäs teema on ”saada kainuulaistuotteet tutuiksi Suomessa ja ulkomailla.” Kansainvälistyminen ja sitä kautta vauhdittuva Kainuulaisten tuotteiden vienti ja kansainvälinen matkailu Kainuussa ovat Kainuun kohtalon kysymyksiä, joihin luonnontuotealalla on paljon annettavaa. Ala ja sen perustana olevat luonnonvarat ovat Kainuun keskeisiä rakennusaineita sekä Kainuun brändissä että taloudessa. Toimialan keskeisyyttä Kainuussa voisi masterplanissa vielä enemmän korostaa ja suunnata konkreettisia toimenpiteitä yhteistyöhön Kainuun matkailusektorin kanssa. Tälle yhteistyölle Kainuun liitto on valmis antamaan tukeaan.

Masterplanin SWOT analyysissä todetaan Kainuun luonnontuotealan merkittävänä ulkoisena uhkana ”tuotteiden ja raaka-aineiden kilpailu kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.” Kilpailua ei voi nähdä uhkana. Globalisaation seurauksena kilpailu laajenee uusille toimialoille ja siihen täytyy sopeutua ja tarttua sen tarjoamiin mahdollisuuksiin, joita on hyvin kuvattu SWOT:n ulkoisten mahdollisuuksien listauksessa.

Visio ja tavoitteet

Marjamasterplanin luonnontuotealan visio 2027 sekä arvot: terveellisyys, puhtaus, laadukkuus ja ekologisuus, ovat erittäin hyvin Kainuuseen osuvia ja niitä voisi hyvin käyttää Kainuun maakuntaohjelmassakin. Vision toteutumiseksi on asetettu strategisia tavoitteita, jotka eivät ole täysin onnistuneita. Tässä kannattaa huomata, että nämä teemat ovat yhteisiä koko Suomelle ja erityisesti pohjoiselle Suomelle.

Toimijaverkoston tehokas yhteistyö on relevantti tavoite, mutta jäänyt

toimenpiteiden tasolle ilman vaikuttavuutta. Tavoitteiksi ja mittareiksi ei riitä se, että yhteistyötä tehdään, vaan pitää tavoitella ja mitata yhteistyön hyötyjä, tuloksia ja vaikutuksia eli yhteistyön tavoitteiksi tulee asettaa esim. uusia yrityksiä ja tuotteita.

Kilpailukykyiset kainuulaiset yritykset -teemassa tavoitteet ja mittarit ovat menneet sekaisin: marjatiekeskus mainitaan mittarina, vaikka se on tavoite, jonka toteutumisesta on helppo seurata. Raaka-aineita innovatiiviseksi jatkojalostajaksi -teemassa tavoitteet ja mittarit ovat sekaisin ja jääneet toiminnalliselle tasolle: ei esim. riitä, että yrityksiä kannustetaan hyödyntämään innovaatioasetteita, vaan tavoite pitää olla että yritykset saavat innovaatioasetteiden kautta rahoitusta ja toteuttavat omaa toimintaansa vahvistavia kehittämistoimia.

Kainuulaistuotteet tutuiksi Suomessa ja ulkomailla -teemassa on hyviä tavoitteita ja määrällisiä mittareita, mutta niitä voisi olla enemmän. Samoin tavoitteet ja mittarit ovat menneet teemassa sekaisin. Esim. "Luonnontuotteiden käyttöä on lisätty kainuulaisissa matkailuyrityksissä", on epämääräinen mittari, jota kannattaa tarkentaa lisäämällä siihen numeerinen tavoite. "Vientiä harjoittavien kainuulaisyriyten viennin arvo on kasvanut vähintään 10 %" on tavoite, ei mittari.

Kainuun luonnontuotealan kehityssuunnitelma koostuu neljän pääteeman alle kirjatusta toimenpiteistä ja niiden vastuutahoista. Jokaiselle teemalle on määritelty yksi tai useampi kärkihankke, joiden toteuttaminen on erityisen tärkeää masterplanin tavoitteiden saavuttamiseksi. Kärkihankkeet ovat hyviä ja perusteltuja, mutta joissain niissä on jääty liikaa toimenpiteiden tasolle eikä ole rohkeasti linjattu sitä, että haetaan tuloksia ja vaikutuksia. Esim. kilpailukykyiset kainuulaiset yritykset teeman kärkihankkeessa 2.11 "Herätellään yksityisten pääomasijoittajien kiinnostusta kainuulaisia luonnontuoteyrityksiä kohtaan", kun oikeasti pitää tavoitella kiinnostuksen sijaan konkreettisia sijoituksia kainuulaisiin luonnontuoteyrityksiin. Kainuun liitto näkee ulkoisten investointien houkuttelun maakunnan elinkeinotoiminnan kannalta keskeiseksi. Luonnontuoteala on hyvin potentiaalinen tässä suhteessa ja on tärkeää, että konkreettisia sijoituskohteita lähdetään suunnittelemaan mm. yhteistyössä Kainuun Edun kanssa.

Toimeenpano ja seuranta -luvussa todetaan, että "marjamasterplanin toteutusta ja toimenpideohjelmaa tarkistetaan vuosittain. Kehittämissuunnitelman etenemistä valvoo Kainuun elintarvikealan kehitystyöryhmä." Kainuun liittoa ei ole nimetty kehittämistyöryhmän jäseneksi.

Yhteenvetona Kainuun liitto näkee useita puutteita lausunnolla olevassa marjamasterplanissa. Erityisesti alan kehittämisen kytkentöjä maakunnan eri toimialojen kehittämiseen ja maakuntaohjelma uusiin kehittämissuunnitelmiin on tarpeen päivittää. Asiasta kannattaa järjestää oma neuvonpito. Kainuun liitto potentiaalisena rahoittajana haluaa osallistua luonnontuotealan kehitystyöryhmään."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-8 antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 ja lausunnoista nro 9 maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntahallitus

§ 25

27.02.2017

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei viranhaltijapäätöksiä ja pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:Hyväksyi.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 26

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksen on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa, nostaa esiin ajankohtaisia ja ennakoitavissa olevia edunajamistehtäviä sekä käydä keskustelua tulevaisuuden maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista.

1) Tulevien maakuntien välisen yhteistyön valmistelu – erityisesti Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen maakuntien kanssa

Asia on käsitelty Pohjois-Suomen neuvottelukunnan 1. helmikuuta kokouksessa. Maakunnan liittojen ja ELY-keskusten nykyiseltä tehtäväalueelta on sovittu ne tehtäväalueet, joilla yhteistyön jatkumista ja/tai muuttumisesta on tarpeen sopia maakuntien kesken. Näitä ovat:

1. uusien maakuntien poliittinen ja strateginen yhteistyö, yhteistyöelimen ja sen tehtävien selvittäminen
2. kansainväliset asiat, yhteistyöverkostot ja niiden jäsenyydet sekä yhteinen Brysselin toimisto
3. rakennerahastotehtävät teknisen yhteistyön osalta (maksatukset, takaisinperintä jne.), kukin maakunta vastaa välittävän toimielimen roolista
4. kuntien olemassa olevat yhteistyörakenteet, jotka ulottuvat vähintään kahden maakunnan alueelle
5. ELYn ja AVIn nykyisellään keskitetysti hoidetut tehtävät tai toiminnot.

2) Kainuun liitto on liittynyt EU:n Bio-based Industries Consortium'in (BIC) jäseneksi. BIC on Brysselissä vuonna 2012 perustettu järjestö. Se edustaa biotalouden yksityistä sektoria ja toimii tiiviissä kumppanuudessa Euroopan unionin kanssa ja tukee EU:n biotalousstrategian (Bio-based Industries Joint Undertaking) toteutusta. Järjestöön voivat nykyisin liittyä myös alueet. Kainuu osallistui kutsuttuna esittelemään aluettaan ja kärkihankkeitaan (KaiCell Fibers) järjestön vuosikokouksessa 15.2.2017. Lisätietoja: <http://biconsortium.eu/>

3) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat
Muuttajakoordinaattori -hanke / ESR-hakemus jätetty ELY:lle helmikuussa 2017.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee saamansa informaation tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Maakuntahallitus

§ 26

27.02.2017

Hyväksyi.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 14-17, 19-22, 24-25 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 12-13, 18, 23, 26 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	--

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppatatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 136 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.